

Instytut Pamięci Narodowej - Gdańsk

<https://gdansk.ipn.gov.pl/pl2/aktualnosci/113099,Pokaz-filmu-Baska-polaczony-ze-spotkaniem-Polska-szuka-bohaterow-XII-Festiwal-NN.html>
26.04.2024, 16:21

Pokaz filmu „Baśka” połączony ze spotkaniem „Polska szuka bohaterów” - XII Festiwal NNW, Gdynia, 26 września 2020

Polska szuka bohaterów. „Dlaczego szukamy? - odpowiedź jest prosta: wracamy po swoich” - to konkluzja spotu na temat prac Biura Poszukiwań i Identyfikacji IPN - „zawołać wszystkich bohaterów po imieniu, nikogo nie pozostawić na polu bitwy”. W pokazie filmu i spotkaniu uczestniczył wiceprezes IPN prof. Krzysztof Szwagrzyk.

Helena Żurowska vel „Baśka” vel „Grażyna” to jedyna kobieta katowana w więzieniu na Rakowieckiej w Warszawie i zastrzelona strzałem w tył głowy, której szczątki udało się odnaleźć i zidentyfikować na powązkowskiej „Łączce”. Tylko IPN upomniał się o pamięć bohaterki.

Historię Heleny Żurowskiej opowiada dokument fabularyzowany pt. „Baśka” w reżyserii Doroty Kani w koprodukcji z IPN, pokazany na Festiwalu NNW.

Prof. Krzysztof Szwaagrzyk, wiceprezes IPN, relacjonował aktualne poszukiwania:

Prace przy Namysłowskiej trwają od czerwca 2020 r. Ludzkie szczątki nie mają tam trumien. Ciała ułożone w różnych pozycjach, pośpiesznie wrzucane w doły i zakopywane. Nie było żadnych pochówków, to były działania morderców, którzy chcieli ukryć dowody swojej zbrodni. Idealnie nadawał się do tego plac pod murem więzienia. Potem przesunięto mur, a szczątki znalazły się pod murem. Przy szczątkach znajdujemy fragmenty mundurów, metalowe nici, którymi haftowano kołnierze. Egzekucji było ponad 140. Zakatowanych nie mniej jak 150. Grzebano tam też ofiary z innych więzień.

Zespół Biura Poszukiwań i Identyfikacji IPN przedstawił również podsumowanie prac poszukiwawczych w 2020 r. Odolanów, Świecko, Białystok, Pułtusk to przykłady z 70 miejsc, gdzie IPN prowadził lub prowadzi prace. Wnioski na Ukrainie czekają na rozpatrzenie. Na razie decyzje są odmowne – Lwów (Zboiska i Hołosko), Kropiwniki, Huta Pieniacka. Na Białorusi są już pierwsze zgody. W kwestii Zbrodni Katyńskiej – nie wszystkie groby zostały odnalezione. Wiadomo, że wielu więźniów z terenu Ukrainy leży w Chersoniu. Jak długo jeszcze będziemy szukać...?